

Київський університет імені Бориса Грінченка
Історико-філософський факультет
Кафедра політології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« ___ » _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОЛІТИЧНА РЕГІОНАЛІСТИКА

для студентів

спеціальності	052 Політологія
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітня програма	052.00.01 Політологія

Київ – 2021

Розробник:

Панасюк Леонід Валерійович, доктор політичних наук, доцент, доцент кафедри політології Історико-філософського факультету Київського університету імені Бориса Грінченка.

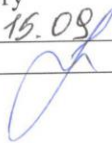
Викладач:

Панасюк Леонід Валерійович, доктор політичних наук, доцент, доцент кафедри політології Історико-філософського факультету Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри політології Історико-філософського факультету

Протокол 1 від 16.09 2021 року

Завідувач кафедри

 Ткачова Т.К.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 17 . 09.2021 р.

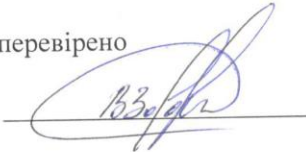
Гарант освітньої програми

 Ткачова Т.К.

Робочу програму перевірено

18.09.2021 р.

Заступник декана

Пролонговано:

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), « __ » _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), « __ » _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), « __ » _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), « __ » _____ 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	3	
Семестр	5	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	26	
Форма семестрового контролю	Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування системи знань про основні етапи й особливості розвитку політичної регіоналістики в світі та в Україні.

Дисципліна «Політична регіоналістика» спрямована на формування таких програмних компетентностей освітньої програми підготовки.

ЗК-04	Здатність спілкуватися англійською мовою або іншою іноземною мовою: <ul style="list-style-type: none">– уміння читати фахову літературу англійською або іншою іноземною мовою;– здатність робити письмові переклади з іноземної та на іноземну мову документів широкої політичної тематики.
ФК-03	Вільне володіння базовим категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки: <ul style="list-style-type: none">– теоретико-методологічна та категоріальна обізнаність загальнонаукових та спеціальних методів та дослідницьких підходів, розуміння етико-практичної значущості політичного знання;– ключові політологічні поняття, теорії і методи аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту;
ФК-10	Розв'язання проблем: <ul style="list-style-type: none">– здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі політології у процесі розв'язання професійних задач шляхом використання як теоретичних, так і практичних методів політологічного дослідження.

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН-01-з	Розуміння предметної області та базової специфіки професійної діяльності: <ul style="list-style-type: none">– знання класичних і сучасних теорій політики;– знання основних принципів і підходів до аналізу структури політичних систем, класифікації політичних режимів, природи і сутності політичної та державної влади;– знання теорій походження та моделей держави;– знання структури і функцій системи державного управління.
ПРН-04-з	Базові знання щодо ключових принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.
ПРН-02-у	Вільно володіти базовим професійним категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.
ПРН-03-у	Застосовувати ключові політологічні поняття, теорії та методи до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.
ПРН-04-у	Використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.
ПРН-03-с	Спілкуватися та презентувати свої ідеї широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.
ПРН-04-с	Здатність до ефективної передачі інформації, ідей, аргументів, користуючись відповідним стилем та мовою, в т. ч. ділове листування, зрозумілою як фахівцям, так і нефаківцям.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I.							
Політична регіоналістика як наукова дисципліна							
Тема 1. Регіон як об'єкт соціально-політичного аналізу	6	2					4
Тема 2. Політична географія і школи геополітики	6	2	2				2
Тема 3. Особливості регіональних політичних культур	8	2	2	2			2
Модульний контроль 1	2						
Разом	22	6	4	2			8
Змістовий модуль II.							
Теорії політичної регіоналістики							
Тема 4. Основи політико-географічного аналізу	6	2	2				2
Тема 5. Економічний, культурний і цивілізаційний підходи при аналізі регіонального розвитку	6	2		2			2
Тема 6. Моделювання регіональних політичних процесів	6	2	2				2
Модульний контроль 2	2						
Разом	20	6	4	2			6
Змістовий модуль III.							
Сучасний регіоналізм: світовий досвід							
Тема 7. Унітарна, конфедеративна, федеративна і квазіфедеративна держава	4	2					2
Тема 8. Поняття адміністративно-територіального поділу держави	6	2	2				2
Тема 9. Регіональна політика: європейський досвід	6	2	2	2			1
Тема 10. Місцеве самоврядування. Світові моделі місцевого самоврядування	6	2	2				1
Модульний контроль 3	2						
Разом	24	8	6	2			6
Змістовий модуль IV.							
Регіональна проблематика в Україні							
Тема 11. Історико-культурні та економічні фактори регіоналізації української держави	6	2	2				2
Тема 12. Адміністративно-територіальний устрій України	6	2	2				2
Тема 13. Особливості становлення регіональних еліт в Україні	6	2	2	2			1
Тема 14. Проблеми і перспективи регіональної політики в Україні	4	2					1
Модульний контроль 4	2						
Разом	24	8	6	2			6
Підготовка до проходження контрольних заходів				30			
Усього	120	28	20	8			26

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Політична регіоналістика як наукова дисципліна

Тема 1. Регіон як суб'єкт соціально-політичного аналізу

Політична регіоналістика в системі наук про політику. Розуміння регіону в американській, європейській, радянській та українській традиціях. Регіон ментальний, культурний, економічний, політичний.

Основні поняття теми:

політична регіоналістика, регіон, політика.

Тема 2. Політична географія і школи геополітики

Політична географія: історія і сучасний розвиток. Геополітика як політична наука. Американська, європейська, російська та українська школи геополітики.

Основні поняття теми:

політична географія, геополітика.

Тема 3. Особливості регіональних політичних культур

Регіональна і національна політична культура. Регіональний патріотизм. Особливості регіональних культур в епоху глобалізації.

Основні поняття теми:

політична культура, регіональний патріотизм, глобалізація.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Теорії політичної регіоналістики

Тема 4. Основи політико-географічного аналізу

Поняття території, етносу, народу, політичної нації. Різні підходи до становлення держави.

Основні поняття теми:

територія, народ, етнос, політична нація, держава.

Тема 5. Економічний, культурний і цивілізаційний підходи при аналізі регіонального розвитку

Поняття економічного інтересу, культурної та політичної експансії. Поняття «пан...» і «...центризм» як формування наддержавних культурних смислів. Конфлікт між цивілізаціями, його причини і наслідки. Проблема прикордонного, транскордонного співробітництва. «Регіональна іконографія». Класичні і неklasичні підходи до питання суверенітету в політичній думці.

Основні поняття теми:

економічний інтерес, політична експансія, культурна експансія, транскордонне співробітництво, суверенітет.

Тема 6. Моделювання регіональних політичних процесів

Сутність та теоретичні засади політичного прогнозування і моделювання. Основні моделі регіональних процесів. Моніторинг регіональної політики. Регіональна стратегія держави. Регіональні еліти та групи впливу. Регіональні особливості політичного режиму.

Основні поняття теми:

політичне прогнозування, політичне моделювання, регіональні процеси, регіональна стратегія, регіональні еліти.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Сучасний регіоналізм: світовий досвід

Тема 7. Унітарна, конфедеративна, федеративна і квазіфедеративна держави

Поняття «центру» і «регіонів». «Центр», «периферія» і «напівпериферія» у світ-системному аналізі. Унітаризм: особливості організації державного управління і регіональної політики. Конфедеративізм: особливості організації державного управління і регіональної політики. Федерація: особливості організації державного управління і регіональної політики. Проблеми автономізації, сепаратизму й сецесії.

Основні поняття теми:

центр, периферія, напівпериферія, унітаризм, конфедеративізм, федерація, автономізація, сепаратизм, сецесія.

Тема 8. Поняття адміністративно-територіального поділу держави

Централізація й децентралізація як моделі внутрішньодержавних відносин. Основні принципи адміністративно-територіального устрою та вимоги до нього у світовій практиці.

Основні поняття теми:

централізація, децентралізація, адміністративно-територіальний устрій.

Тема 9. Регіональна політика: європейський досвід

Досвід регіоналізації в унітарних та федеративних державах Європи. Європейський Союз як втілення ідеї «Європи регіонів». Регіональна політика в Європейському Союзі.

Основні поняття теми:

регіоналізація, Європейський Союз, регіональна політика.

Тема 10. Місцеве самоврядування.

Світові моделі місцевого самоврядування

Поняття місцевого самоврядування. Світові моделі місцевого самоврядування. Структура і функції місцевого самоврядування.

Основні поняття теми:

місцеве самоврядування, модель, світовий досвід.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV
Регіональна проблематика в Україні

Тема 11. Історико-культурні та економічні фактори регіоналізації української держави

Просторові особливості України. Історико-культурна та економічна розмаїтість регіонів, динаміка міжрегіональних диспропорцій. Зовнішні фактори регіоналізації України.

Основні поняття теми:

регіоналізація, простір, історико-культурні фактори, економічні фактори.

Тема 12. Адміністративно-територіальний устрій України

Історія адміністративно-територіального устрою Української держави. Реформування адміністративно-територіального поділу в Україні, сучасний поділ та його проблеми.

Основні поняття теми:

адміністративно-територіальний устрій, держава.

Тема 13. Особливості становлення регіональних еліт в Україні

Проблема політичної еліти в Україні. Концепції «Київ – другий Єрусалим» та «Галичина – український П'ємонт». Формування еліт у підрадянській Україні. «Креольська теорія» при аналізі регіональних еліт в Україні. Сучасні відмінності між регіональними елітами в країні.

Основні поняття теми:

політична еліта, регіональна еліта.

Тема 14. Проблеми і перспективи регіональної політики в Україні

Взаємини «центр» - «регіони» після реформи місцевого самоврядування. Проблема регіонального розколу в Україні і спроби його подолання. Особливості місцевих виборів в Україні.

Основні поняття теми:

центр, регіон, місцеве самоврядування, реформа, регіональний розкол, місцеві вибори.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максималь на кількість балів	Кількість одиниць	Максималь на кількість балів	Кількість одиниць	Максималь на кількість балів	Кількість одиниць	Максималь на кількість балів
Відвідування лекції	1	3	3	3	3	4	4	4	4
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	3	3	3	3
Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	3	30	3	30
Робота на практичному занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-		
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30								
Разом			76		76		88		88
Максимальна кількість балів: 328									
Розрахунок коефіцієнта: $60/328=0,183$									

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота – один з основних засобів оволодіння навчальним матеріалом. Упровадження в практику навчальної програми різноманітних форм самостійної роботи активно сприяє модернізації навчального процесу шляхом подолання протиріч між трансляцією знань і їх засвоєнням у взаємозв'язку теорії та практики.

Мета самостійної роботи студентів:

- розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності студентів;
- формування умінь і навичок самостійної розумової праці;
- розвиток морально-вольових зусиль;
- формування в студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань як необхідної умови професійного становлення.

Завдання самостійної роботи студентів:

- навчання студентів самостійно працювати з різними джерелами інформації;
- творче сприйняття і осмислення навчального матеріалу;
- формування навичок щоденної навчальної самостійної роботи.

Зміст самостійної роботи полягає в таких положеннях:

- самостійне вивчення теоретичних, історичних і науково-практичних тем;

- самостійна робота з джерелами та літературою з метою кращого засвоєння програмного матеріалу;
- підготовка наукових повідомлень, інформаційних довідок;
- підготовка вибіркового дослідного завдання на базі критичного огляду наукових публікацій, розроблення пропозицій щодо вирішення актуальних проблем або прогнозів за обраною тематикою;
- презентація та захист результатів виконання вибіркового дослідницького завдання.

Самостійна робота студентів повинна забезпечити:

- системність знань та засобів навчання;
- володіння розумовими процесами;
- мобільність і критичність мислення;
- володіння засобами обробки інформації;
- здібність до творчої праці.

Критерії оцінювання – кожна робота оцінюється у 5 балів.

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Глибина і повнота розкриття завдань	2 бали
2.	Повнота використання рекомендованої літератури	1 бали
3.	Обґрунтування висновків	0,5 бали
4.	Грамотність, стиль викладу, оформлення роботи	1 бал
5.	Обсяг виконаної роботи	0,5 бал

Завдання для самостійної роботи за темами:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Політична регіоналістика як наукова дисципліна		8	15
1	В контексті першої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати питання: регіональні еліти.	4	5
2	В контексті другої теми студенти повинні самостійно опрацювати питання: філософський та політичний підхід до понять «схід» і «захід».	2	5
3	В контексті третьої теми студенти повинні самостійно опрацювати питання: різні підходи до зародження і поширення культур.	2	5
Змістовий модуль II. Теорії політичної регіоналістики		6	15
4	В контексті четвертої теми студенти повинні самостійно опрацювати питання: електоральна географія.	2	5
5	В контексті п'ятої теми студенти повинні самостійно опрацювати питання: окциденталізм і орієнталізм.	2	5
6	В контексті шостої теми студенти повинні самостійно опрацювати питання: зовнішня і внутрішня колонізація.	2	5

Змістовий модуль III. Сучасний регіоналізм: світовий досвід		6	20
7	В контексті сьомої теми студенти повинні самостійно опрацювати питання: Регіоналізм як соціокультурна доктрина.	2	5
8	В контексті восьмої теми студенти повинні самостійно опрацювати питання: симетричні й асиметричні федерації.	2	5
9	В контексті дев'ятої теми студенти повинні самостійно опрацювати питання: структура та особливості формування наднаціональних органів в Європейському Союзі.	1	5
10	В контексті десятої теми студенти повинні самостійно опрацювати питання: причини сучасного сепаратизму на прикладі Каталонії.	1	5
Змістовий модуль IV. Регіональна проблематика в Україні		6	20
11	В контексті одинадцятої теми студенти повинні самостійно опрацювати питання: адміністративно-територіальний устрій козацької держави.	2	5
12	В контексті дванадцятої теми студенти повинні самостійно опрацювати питання: теорія поділу України на історичні землі.	2	5
13	В контексті тринадцятої теми студенти повинні самостійно опрацювати питання: концепції національної еліти в ідеології ОУН.	1	5
14	В контексті чотирнадцятої теми студенти повинні самостійно опрацювати питання: проблема референдумів як прямої демократії в Україні	1	5
Разом		26	70

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Навчальні досягнення студентів з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Оцінка за кожний змістовий модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, за виконання індивідуальних самостійних завдань, за модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в електронному вигляді або з використанням роздрукованих завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- а) *Методи усного контролю*: робота в малих групах, інтерактивні презентації, індивідуальний контроль, брифінг, дискусія, розгляд проблемних питань, фронтальне (комбіноване) усне опитування, колоквиум, ігрові ситуації, контрольна співбесіда з проблеми модуля, тренінг, підбір власної бібліотеки, складання тез.
- б) *Методи письмового контролю*: вхідні тести, практикум, контрольна робота, розробка графіків, таблиць, схем, діаграм, презентація особистого проекту, міні-диктант з визначення термінів, контрольна робота, творчі (дослідницькі) завдання, підготовка письмових відповідей на проблемні питання.
- в) *Комп'ютерного (дистанційного) контролю*: мережеве навчання, консультаційного форуму, практичних робіт в асинхронному режимі,

навчального проекту (моделювання політичного процесу чи явища) в синхронному режимі, хмарні технології, заняття з представленням знань та умінь моделі кореспондентського навчання, проект з залученням SMART-технологій.

г) *Методи самоконтролю*: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти дисципліни (п. 7), де зазначено види контролю і кількість балів за видами. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано нижче у таблицях.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю*: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- *Методи письмового контролю*: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат.
- *Комп'ютерного контролю*: тестові програми.
- *Методи самоконтролю*: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- систематичність відвідування занять;
- своєчасність виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності;
- виконання тестових завдань.

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Регіон як об'єкт соціально-політичного аналізу. Поняття регіону.
2. Критерії регіону згідно з «Хартією регіоналізму» (1988).
3. Регіоналізація як особливий політичний процес. Чинники регіоналізації.
4. Політичний вимір регіоналізації.
5. Економічний вимір регіоналізації.
6. Культурний і ментальний рівень регіоналізації.
7. Держава як категорія політичної географії і геополітики.
8. Цивілізаційний підхід до аналізу територіальних проблем.

9. Теорії суверенітету та їхні інтерпретації для пояснення внутрішньодержавних процесів.
10. Проблема «центр-периферія» у регіональних політичних дослідженнях.
11. Основні школи геополітики.
12. Поняття території, етносу, народу, політичної нації.
13. Регіональна іконографія.
14. Розкрити поняття «електоральна географія».
15. Проблема прикордонного, транскордонного співробітництва, регіональної ідентичності.
16. Поняття регіональних еліт і регіонального лобізму.
17. Основні підходи до взаємин «центр»-«регіони»: централізація – децентралізація.
18. Предмет регіонального політичного моніторингу.
19. Особливості прогнозування політичних регіональних процесів.
20. Різновиди методів прогнозування політичних регіональних процесів.
21. Особливість моделювання регіональних політичних процесів.
22. Основні моделі регіональних політичних процесів.
23. Суб'єкти регіональної політики.
24. Політичний зміст та основні напрямки регіональної політики.
25. Імпліцитна та експліцитна регіональна політика.
26. Регіональна стратегія як елемент політичної боротьби.
27. Типологія регіональних політичних режимів.
28. Основні фактори виникнення та розвитку регіональних партій.
29. Специфіка етнорегіональних і територіальних регіональних партій.
30. Типологія регіональних груп впливу за їх політичним позиціонуванням.
31. Місце і роль регіональної еліти у політичній системі суспільства.
32. Основні елементи регіональної ідентичності.
33. Сутність регіональної політичної культури.
34. Політичний регіоналізм як вираз регіональної політичної культури.
35. Поняття «регіональний конфлікт» і його природа.
36. Стратегії врегулювання регіональних конфліктів.
37. Поняття та сутність федералізму.
38. Класифікація федерацій за різними диференційованими ознаками.
39. Глобалізація як зіткнення локальностей (clashoflocalities).
40. Поняття «пан...» і «...центризм» як формування наддержавних культурних смислів.
41. Європейський Союз як втілення ідеї «Європи регіонів». Регіональна політика в Європейському Союзі.
42. Особливості адміністративно-територіального устрою в Україні.
43. Концепції «Київ – другий Єрусалим» та «Галичина – український П'ємонт».
44. Проблема ідеологічного регіонального розколу в Україні та шляхи його подолання.
45. «Креольська теорія» при аналізі регіональних еліт в Україні.
46. Особливості української виборчої системи на місцевих виборах.

6.6 Шкала оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 120 год., із них: лекції – 28 год., семінарські заняття – 20 год., практичні заняття – 8 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 26 год., семестровий контроль 30 год.

Теми	Т.1	Т.2	Т.3	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8	Т.9	Т.10	Т.11	Т.12	Т.13	Т.14
Лекції (теми, бали)	Л.1 (1 б.)	Л.2 (1 б.)	Л.3 (1 б.)	Л.4 (1 б.)	Л.5 (1 б.)	Л.6 (1 б.)	Л.7 (3 б.)	Л.8 (1 б.)	Л.9 (1 б.)	Л.10 (1 б.)	Л.11 (1 б.)	Л.12 (1 б.)	Л.13 (1 б.)	Л.14 (1 б.)
Семінарські заняття (теми, бали)		С.1. (11 б.)	С.2 (11 б.)	С.3 (11 б.)		С.4 (11 б.)		С.5 (11 б.)	С.6 (11 б.)	С.7 (11 б.)	С.8 (11 б.)	С.9 (11 б.)	С.10 (11 б.)	
Практичні заняття (теми, бали)			ПР.1 (11 б.)		ПР.2 (11 б.)				ПР.3 (11 б.)				ПР.4 (11 б.)	
Самостійна робота	СР до Т 1 (5 б.)	СР до Т 2 (5 б.)	СР до Т 3 (5 б.)	СР до Т 4 (5 б.)	СР до Т 5 (5 б.)	СР до Т 6 (5 б.)	СР до Т 7 (5 б.)	СР до Т 8 (5 б.)	СР до Т 9 (5 б.)	СР до Т 10 (5 б.)	СР до Т 11 (5 б.)	СР до Т 12(5 б.)	СР до Т 13(5 б.)	СР до Т 14 (5 б.)
Поточний контроль (вид, бали)	МКР 1 (25 балів)			МКР 2 (25балів)			МКР 3 (25 балів)			МКР 4 (25 балів)				
Семестровий контроль	екзамен (40 балів)													

8. Рекомендовані джерела

а) основні:

1. Гольцов А. Політична географія: Навчальний посібник. Київ: МАУП, 2007. 256 с.
2. Долішній М. Регіональна політика на рубежі ХХ-ХХІ століть: нові пріоритети. Київ: Наукова думка, 2006. 511 с.
3. Кармазіна М., Бевз Т., Ротар Н. Регіональні політичні режими в Україні: підстави формування, специфіка функціонування, особливості трансформації. Київ: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАНУ, 2018. 248 с.
4. Качуран А. Історія дослідження політичної регіоналістики в Україні. Науковий вісник Чернівецького університету: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини, 2014. Вип. 702-703. С. 181-184.
5. Малиновський В. Українська політична регіоналістика в контексті сучасних суспільно-політичних викликів. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» № 2 (33) 2017. С. 95-104.
6. Мельник В., Скочиляс Л. Політична регіоналістика: предметне поле і теоретико-методологічні основи. Вісник Львівського університету. Серія: філософські науки. 2002. Вип. 4.
7. Панасюк Л. Перспективи і основні напрямки розвитку політичної науки в сучасній Україні. Київські філософські студії. 2018. К. 2018. С. 212-214.
8. Панченко Т. Політична регіоналістика: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011. 188 с.
9. Яцунська О. Місцеве самоврядування : світовий досвід та Україна: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальностей «Політологія», «Правознавство». Миколаїв – Одеса: ТОВ Від, 2003. 150 с.

б) додаткові:

1. Долішній М. Регіональна політика на рубежі ХХ-ХХІ століть: нові пріоритети: монографія. К.: Наукова думка, 2006. 510 с.
2. Долішній М. Регіональна політика на рубежі ХХ-ХХІ століть: нові пріоритети. К. : Наук. думка, 2006. 510 с.
3. Доценко А. Регіональне розселення: проблема та перспективи. К.: Наук. думка, 1994. 195 с.
4. Зіллер Ж. Політико-адміністративні системи країн ЄС. Порівняльний аналіз: пер. з фр. В. Ховхуна. К.: Основи, 1996. 420 с.
5. Іванова К. Зміни в культурі як глобальна проблема. Х.: Золоті сторінки, 2010. 224 с.
6. Нагорна Л. П. Регіональна ідентичність: український контекст: Монографія. К. : ІПіЕНД імені І.Ф. Кураса НАН України, 2008. 405 с.
7. Панчук М. Етнополітичні процеси в Україні: регіональні особливості. К.ІПіЕНД НАНУ, 2011. 396 с.

8. Пістун М. Регіональна політика в Україні: суспільно-географічний аспект: монографія. К. : Вид.-поліграф. центр «Київ. ун-т», 2004. 130 с.
9. Рябінін Є. Від глобалізації до багатополюсного світу через регіоналізм. Зовнішні справи. 2012. № 1. С. 32-35.
10. Савельєв Є. «Новий регіоналізм» і розвиток теоретичних аспектів кластероутворення. Вісник економічної науки України. 2013. № 2. С. 142-144.
11. Стародуб, Т. Особливості становлення регіональної компаративістики як наукового напрямку політичної регіоналістики. Політичний менеджмент. 2012. №3. С. 22-30.
12. Уоттс Р. Федеративні системи. Х. : Центр освітніх ініціатив, 2002. 192 с.

б) англомовні:

1. Palgrave Macmillan (Ed.) (2021) The statesman's yearbook 2022: the politics, cultures and economies of the world. London: Palgrave Macmillan. 1430 p.
2. Middleton Nick (2016). An Atlas of Countries That Don't Exist: A Compendium of Fifty Unrecognized and Largely Unnoticed States Macmillan. 225 p.
3. Angeli Oliviero (2015). Cosmopolitanism, Self-Determination and Territory. Justice with Borders New York: Palgrave Macmillan. 184 p.
4. Brown W. (2010). Walled States, Waning Sovereignty New York: Zone Books. 184 p.
5. Vaughan-Williams Nick (2009). Border politics: The Limits of Sovereign Power Edinburgh: Edinburgh University Press. 200 p.
6. Benton L. (2009). A Search for Sovereignty: Law and Geography in European Empires, 1400-1900 Cambridge, UK: Cambridge University Press. 358 p.
7. World Bank. Atlas of Sustainable Development Goals 2017: From World Development Indicators World Bank Publications, 2017. 131 p.
8. Branch Jordan (2014). The Cartographic state. Maps, Territory, and the Origins of Sovereignty Cambridge University Press. 242 p.
9. Eastern Europe and the Challenges of Globalization (2005). In Between Globalization and National identity (P. 239–249). The Council for Research in Values and Philosophy. Washington.
10. Christian Welzel (2021). Why the Future Is Democratic. Journal of Democracy. 32(3): 132–144.